

mensgeworden en heeft

Onder ons

gewoond

Contactblad Missiezusters Dienaressen van de Heilige Geest

Jaargang 49, Juni 2015

Inhoud juni 2015

1. *Ga naar buiten*
2. *Toekomst Religieuze Leven*
3. *Getuigen van missie nu*
4. *Het is heel goed geweest*
5. *Samenwerking Laverhof met het Retraitehuis*
6. *Fusie Retraitehuis Uden en Laverhof*
7. *Bezoek Steyl*
8. *Dankbaarheid*
9. *In memoriam*
10. *Mededelingen*

Lieve zusters, lezers

Nu is het de gewone tijd van het liturgische jaar. De grote feesten voor ons als christenen zijn achter de rug: Pasen, Hemelvaart, Pinksteren, Drievuldigheid, Sacramentsdag en het Heilig Hartfeest. Wat hebben we toch veel kracht, licht, vrede, vreugde en liefde ondervonden tijdens deze bijzondere seizoenen van ons christen zijn! Als je over deze mooie momenten mijmert, kan je het niet zomaar loslaten en tegen jezelf of een ander zeggen: "Wat is het toch mooi om een christen te zijn, als een kind van God te zijn!". Laat ons maar gewoon doorgaan met ons dagelijks leven en af en toe teruggrijpen naar deze onvergetelijke momenten van ons leven.

De zonnige dagen zijn al in aantocht, met de prachtige, groene en kleurrijke natuur om ons heen! Tijd om ons te ontspannen. Ook misschien tijd om opnieuw terug te gaan naar de ervaringen van kracht, licht, vrede, vreugde en liefde die we hebben meegemaakt in de afgelopen seizoenen van ons christelijk leven te midden van deze mooie omgeving. Tijd om meer en meer bewust te worden van deze gave Gods: Moeder Aarde! Ontwikkel je gevoel van verbondenheid met haar en je verwondering over haar! Dan kom je ook dichterbij de **Bron van al wat mooi is!** En aarzel niet om uit te roepen: **"Dank U Heer voor dit alles!** Geniet ervan en haal het beste hieruit!

Ik wens jullie fijne dagen toe en veel leesplezier!.

Lieve groet,
Zr. Melina Polo SSpS

Wij hopen op medewerking van u allen: als u een bijdrage voor een artikel voor ons contactblad heeft, vragen we het in te zenden vóór 15 augustus 2015 naar onze e-mail adres: newonderons@gmail.com

Ga naar buiten

“Ga naar buiten...verkondigt de vreugde van het Evangelie aan alle mensen”

Zoals ook in andere jaren vierden KKI, Keluarga Katolik Indonesia van Nederland en België samen hun jaarlijkse Paasviering. Deze keer was het echter een bijzondere viering. Welke verschillen waren er dan?.

Ten eerste was de Paasviering dit jaar in de Basiliek van Oudenbosch. Deze Basiliek is 16 maal kleiner dan de St. Pieter te Rome.

Ten tweede was de viering georganiseerd door de KKI Tilburg. Het thema was: ‘*Ga naar buiten...verkondigt de vreugde van het Evangelie aan alle mensen*’, geïnspireerd door paus Franciscus, die

iedere gelovige uitnodigt zijn geloof in het dagelijks leven te beleven.

Ten derde ontvingen twee volwassenen het Doopsel, het Vormsel en hun Eerste Heilige Communie.

Ten vierde werd het koor gevormd door leken en religieuzen, leden van de koren van de verschillende KKI groepen. Ook Zr. Yuliana is lid van een KKI Koor, terwijl Zr. Elvira, Zr. Lili en nog een paar andere religieuzen, zich bij het koor hadden aangesloten alsook een paar jongeren, actieve leden van een KKI groep. Ze hebben hele mooie liederen prachtig gezongen.

Ongeveer duizend Indonesische katholieken, afkomstig uit verschillende delen van Nederland en België, waren naar Oudenbosch gekomen om onder de koepel van de basiliek de feestelijke Eucharistieviering bij te wonen.

Pater Marianus was de hoofdcelebrant. Enkele Nederlandse missionarissen, vroeger werkzaam in Indonesië, alsook jonge Indonesische missionarissen nu werkzaam in Nederland, waren medeconcelebranten. Ook de directeur van de basiliek, Maikel Prasing, ging mee voor in deze viering. In zijn homilie stond Pater Marianus stil bij de betekenis van Pasen. Zoals God zijn eniggeboren Zoon naar de wereld gezonden heeft om ons te redden en te verlossen, zo zendt Hij ons naar de wereld om de vreugde van het evangelie naar de mensen te brengen. Pasen betekent voor ons: naar buiten gaan.

Drie danseressen hielden de offerande-processie, gekleed in de traditionele klederdracht van het zuiden van Sulawesi. De kinderen van de Indonesische gemeenschap werkten dit thema uit in een kindernevendienst. In een lied na de communie nodigden zij de gelovigen uit om in hun omgeving over Jezus te vertellen.

Na de viering sprak de vertegenwoordigster van de Indonesische ambassade in Nederland, Ibnu Wabyutomo, namens de Indonesische regering een speciale wens uit. De bijeenkomst sloot af met een gezellig samenzijn in het zalencentrum Fidei et Arte te Oudenbosch. We genoten van “nasi kotak” (verpakte rijst) en wensten elkaar “Zalig Pasen!”.

Zr. Lili

Toekomst Religieus Leven

Karin Verstraten, onze administratieve medewerkster en ik waren door zr. Melina gevraagd om onze provincie te vertegenwoordigen bij een bijeenkomst van de KNR. Ik was daar heel blij mee, omdat het thema van deze bijeenkomst was: “De Toekomst van het Religieus leven”. En dan gaat het natuurlijk over de toekomst van de zusters van mijn generatie en het voortbestaan van de congregaties.

Deze bijeenkomst werd gehouden op 12 maart 2015 in het ontmoetingscentrum van de Zusters van Liefde, Oude Dijk te Tilburg. De meeste deelnemers waren buitenlandse missionarissen. De belangrijkste onderwerpen die besproken werden, waren: Wat is nodig om de toekomst van het religieuze leven te verwezenlijken? Waar hopen wij op? Welke problemen zien wij? Toelichting van de Nederlandse wet en regels in verband met visa e.d.: Waar moeten wij aan voldoen om een verblijfsvergunning te verkrijgen?.

Clemens van Kuijk, de dagvoorzitter, vroeg de deelnemers te luisteren met een open houding naar de verhalen van de drie sprekers en zich af te vragen of deze verhalen ook bij hen herkenbaar zijn.

Er waren drie sprekers: Broeder Bede Fernandes, afkomstig uit Brazilië, zuster Maria de la Caridad uit Argentinië en pater Avin SVD uit India. De drie sprekers hebben hun ervaringen, gevoelens, wensen, moeilijkheden en dromen gedeeld en hun visie over de toekomst naar voren gebracht.

Broeder Bede heeft vier belangrijke punten: (1) Een voortdurende inzet en reflectie om onze roeping authentiek te beleven. (2) Gepaste openheid om nieuwe leden te verwelkomen. (3) Een integrale vorming van de persoon. (4) Integratie van de verschillen tussen de generaties door dialoog en wederzijds respect.

De Droom van zuster Maria bestaat uit dat er ongetwijfeld veel roepingen bij de mensen leven, maar bij gebrek aan een diep, doorleefd geloof niet tot ontplooiing komen. Zij nodigde ons uit hiervoor extra te bidden. Zij vroeg ons haar te ondersteunen door onze ervaring en kennis. Verder drong ze aan om geduld en begrip op te brengen voor de bestaande religieuze congregaties.

De toespraak van pater Avin was krachtig en persoonlijk. Zijn toekomstige doelstellingen zijn:

1. Zorg dragen voor de oudere SVD medebroeders.
2. Leiderschap.
3. Begeleiding van nieuwe missionarissen en het bevorderen van roepingen.
4. Migranten apostolaat.
5. Het waarderen van de rijkdom van gemeenschappen met verschillende profielen door het interculturele leven.
6. Financiële verantwoordelijkheid.

Na de toespraken van de drie sprekers werden we in kleine groepjes verdeeld om samen de kansen en uitdagingen over de Toekomst van het Religieus leven te bespreken. Bij de plenaire zitting kwamen de volgende punten naar voren:

De Kansen:

Meer samenwerking, uitwisseling, onderling met parochies en bisdommen, interculturele ontmoetingen, luisteren naar de ervaringen van ouderen, durven getuigen van je geloof, internationale gemeenschappen, onderlinge ontmoeting van jonge religieuzen.

De Uitdagingen:

Geloven in eigen missie, openstaan voor nieuwe vormen van religieus leven, terug naar de bronnen, zoekende mensen bereiken, vorming van kandidaten met een gesecculariseerde achtergrond, blijven dromen, nieuwe wegen zoeken vanuit de bron, taalstudie, cultuur, wet en regelgeving. Het waren de verschillende punten van het morgen programma.

Na de middag werden de zakelijke en financiële punten besproken waarvan Karin een verslag zou maken voor onze provinciale raad. Door Zr. Mary Ringnalda werd deze leerrijke dag aldus afgesloten: We hebben er veel van geleerd. We hebben wat enthousiasme gevoeld en gezien, niet denken aan afbouw, maar denken aan de toekomst. Er is gevraagd elkaar te steunen, te luisteren naar elkaar en van elkaar te leren. Er was sprake van optimisme. Tot slot sprak Zuster Mary een gedachte uit naar Psalm 133:

Leven is de moeite waard
Wanneer mensen naar hun aard
Elkanders tegenover zijn,
Bevrijdend samen kunnen zijn
Leven geeft zijn zegen prijs
Door mensen, mild en wijs

Zr. Suchita

Getuigen van missie nu

Lange tijd heb ik me afgevraagd of het waar is dat er een plek is in de Kerk waar kunstenaars zich thuis mogen voelen? Nu voor mij is het antwoord heel duidelijk: JA!.

Waar? In de Andreaskerk in de Palestinastraat 326 in Heerlen, waar ik dit jaar tijdens de Paastijd mijn schilderkunst mocht laten zien van 2 april tot 13 mei. Het was de eerste keer dat ik in Nederland de kans heb gekregen om ergens alleen een kunstexpositie te houden.

Vrede en vreugde, die tijdens de liturgische vieringen gedurende de Paastijd naar voren komen, heb ik via mijn kunst hopelijk mogen ondersteunen. Het is mijn droom dat vrede en blijheid, die ik via mijn schilderijen probeer door te geven, de mensen bereikt hebben.

In hoeverre ik daarin geslaagd ben heb ik – behalve tijdens de gesprekken – ook mogen lezen in het ‘gedenkboek’ waarin een aantal bezoekers hun gevoelens en ervaringen onder woorden brachten, en waarvan ik enkele indrukken hieronder vermeld:

“Mooie schilderijen die je aan het denken zetten!”
Jo Meyer

“Wat een mooie schilderijen. Ik krijg er een echt paasgevoel van... “.
Nan

“Wat fijn dat je via schilderijen uitdrukking kunt geven aan gevoelens en gedachten... “.
Riet

“Zofia, wat een voorrecht om met jou kennis te mogen maken! Ik zie in jouw schilderijen de mens die je bent, transparant, maar ook met dieptes die niet makkelijk te doorgronden zijn en je aan het denken zetten ”.
Marga Meyer

“Herkenbaar, maar ook nieuwe beelden, indrukken, verrassingen. Mijn eerste keuze wordt moeilijker!”.
José

Ook ontving ik ‘n aantal stimulerende mailtjes:

“Ik was in de Andreaskerk en heb uw prachtige schilderijen bewonderd. Ik wilde er een kopen en heb gekozen voor het schilderij “Op Weg”. Het schilderij krijgt een mooie plek in ons huis! Het hangt mooi boven de piano ”.
Anita Claessen

“Zondag 19 april was ik in de Andreaskerk in Heerlen...Samen hebben we deelgenomen aan de Woord- en Communiedienst en aansluitend was er bij de koffie mogelijkheid voor ontmoeting. Veel geïnteresseerden luisterden naar je, zuster Zofia, hoe je vertelde over je artistieke weg en de inspiraties die je zoekt om een schilderij tot stand te brengen. Het was zeer boeiend en fijn om daarbij te mogen zijn. Je schilderijen hebben in deze Paasperiode in de kerk gehangen, ze brachten veel licht, versierden de muren van de kerk en waren een inspiratiebron om de Paastijd dieper te kunnen beleven! “.
Dorota

“De bijeenkomst in de Andreaskerk vond ik zeer inspirerend. Het was voor mij een soort geloofsgetuigenis samen in de Woord- en Communiedienst, die bijzonder goed geleid werd door de lectorengroep. Ook het samenzijn in de koffieruimte als voortzetting van de dienst gaf een gevoel van grote waardering en van interesse in de schilderstukken en in je persoon. Op een eenvoudige manier vertelde je over je leven, over de congregatie en je ervaringen over het schilderen. De mensen hebben het zeer gewaardeerd. Ik vond het geheel een uitdaging voor je, ’n bijzondere manier van getuigen van ‘Missie Nu’ en een getuigenis voor dit jaar van het Godgewijde leven. Ik was blij aanwezig te kunnen zijn. Je mag dankbaar zijn voor je geslaagde

tentoonstelling, een beloning voor al je voorbereidingen er voor, want die waren niet gering. Ga zo door!”.

Zr. Marie Rose Schakenraad SSps

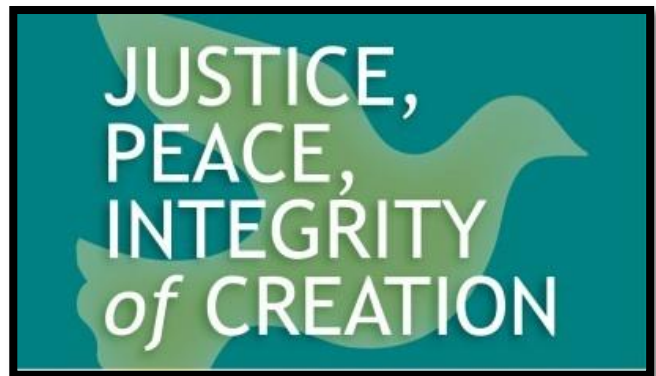
Ik ben God dankbaar voor de vele steun die ik van zo veel mensen heb gekregen bij de voorbereiding en tijdens de tentoonstelling. 'n Extra woord van dank aan Marga Meyer, de vrijwilligster van de Andreasparochie die alles voor mij geregeld en georganiseerd heeft.

Ik ben ook het bestuur van de Andreasparochie dankbaar voor de mogelijkheid om gedurende de Paastijd mijn schilderkunst te mogen laten zien. Veel dank aan Zr. Melina, aan mijn medezusters in Treebeek, Tilburg en veel zusters die me gestimuleerd hebben door te gaan met mijn schilderkunst. Vooral een dank je wel aan Zr. Marie José!!! omdat ze me **een handje** geholpen heeft bij het schrijven van dit artikel voor Onder Ons.

Zr. Zofia Senger

Het is heel goed geweest

Wat mij getroffen heeft in het afgelopen jaar is wel het ziekte proces van onze coördinator van de Commissie GVS (Gerechtigheid, Vrede en heelheid van de Schepping) Broeder Peter van de Wiel SVD. Wat een toffe broeder!.

In 2009 kwam ik bij deze commissie. Hij heeft mij als lid warm welkom geheten en we werden bevriend. We hadden datzelfde jaar een goed weekend met enkele SVD-ers uit Europa in Steyl.

In 2010 gingen wij naar Oostenrijk voor de Euro zone-vergadering en in 2012 naar Polen. Tijdens deze bijeenkomsten was steeds de hamvraag: hoe gaan wij om met de minstbedeelden, vluchtelingen, ontheemden, zigeuners...in onze omgeving? In 2013 besloten wij de vergaderingen van de zusters en medebroeders samen te gaan houden. Om de twee maanden komen wij bijeen om nog meer van elkaar te leren en meer samen te werken.

In 2014 vroeg Peter onze zusters om samen met de SVD broeders mee te gaan naar een retraite in Montenaus, waarvan het thema was: Gerechtigheid, Vrede, en Heelheid van de Schepping. Ook dat was voor mij een zeer geslaagde week.

In oktober van datzelfde jaar werd Peter ziek. Hij wilde dat niet weten en leidde steeds de vergaderingen. De laatste vergadering was bij onze zusters in Tilburg 23 februari van dit jaar. Daar had hij het heel moeilijk, maar hij durfde over de grenzen van zijn eigen leven heen te kijken. Tot het laatst toe vertelde hij over zijn contacten met Pater Disuke SVD uit Rome en Vivat Internationaal in New York, om ons voor te bereiden op de voortzettingen van GVS.

Die middag nam ik in mijn hart al afscheid van Peter. We bleven contact houden. Hij was een man naar Gods hart. Langzaam moest hij zich overgeven aan Hem, de Gever van ons leven. Eindelijk gaf hij zich gewonnen en dat gebeurde op 25 maart het feest van Maria Boodschap. Op zijn herinnering prentje schreef hij: *"Het is heel goed geweest"*.

Peter, wij, als commissie GVS, zijn je zeer dankbaar voor je inspirerende woorden, je tomeloze inzet binnen onze commissie en je voortreffelijke leiding van elke vergadering. Tevens gaat onze dank uit naar onze SVD-ers in Teteringen voor hun gastvrijheid.

Zrs. Yuliana, Suchita en Vera

Samenwerking Laverhof met het Retraitehuis

“We gaan voor behoud van ieders identiteit
De kwaliteit wordt versterkt”.

Het Retraitehuis in Uden heeft de afgelopen jaren de omslag gemaakt naar een gezonde ondernemende en wendbare organisatie. Om deze kwaliteiten te versterken heeft het Retraitehuis Laverhof gevraagd een duurzaam samenwerkingsverband aan te gaan. Voor het Retraitehuis is het van groot belang met behoud van identiteit haar zorg- en dienstverlening waardig te blijven ontwikkelen en zij verwachten in Laverhof de juiste partner te hebben gevonden.

De bestuurder en het managementteam van Laverhof staan positief tegenover de samenwerking met het Retraitehuis. Eerder deze week zijn OR en CCR ingelicht over deze ontwikkeling. Het voornemen is dat deze samenwerking gaat leiden tot een fusie tussen het Retraitehuis en Laverhof op 1 januari 2016. Dit advies wordt in mei in beide raden van toezicht besproken. Voor de fusie zullen adviezen worden gevraagd

van de ondernemingsraad en centrale cliëntenraad. Laverhof en het Retraitehuis vinden in elkaar goede zorgpartners, die de kracht van de lokale wijkgerichte zorg ondersteunen.

Bob Pluijter, directeur

Fusie Retraitehuis Uden en Laverhof

Uden/Schijndel De stichting “Retraitehuis” en de stichting “Laverhof” uit Schijndel willen op 1 januari 2016 gaan fuseren. Dat heeft Bob Pluijter, de directeur-bestuurder van de Udense stichting desgevraagd bevestigd.

Zowel het Retraitehuis als Laverhof zijn ontstaan vanuit religieuze congregaties. Het Retraitehuis vanuit de missiezusters Dienaressen van de Heilige Geest, Laverhof vanuit de zusters van JMJ (Jezus, Maria Jozef) en de zusters van Liefde. Beide stichtingen verlenen tegenwoordig ouderen- en verpleeghuiszorg ook aan niet-religieuzen. Het Retraitehuis voornamelijk in Uden, terwijl Laverhof Heeswijk-Dinther en Schijndel en omgeving als werkgebied heeft. “Onze organisaties zijn geen onbekenden van elkaar. De medische en paramedische disciplines werken al geruime tijd samen”, zegt Pluijter. “We delen bijvoorbeeld een arts en een psycholoog”.

De veranderingen in de AWBZ zijn voor een kleinschalig zelfstandige stichting niet te doen, zegt hij. Vandaar dat het Retraitehuis aan Laverhof heeft gevraagd een duurzaam samenwerkingsverband aan te gaan. “We gaan voor behoud van ieders eigen identiteit, maar we willen bijvoorbeeld de administratie samen gaan doen. Ook is één accountant bijvoorbeeld goedkoper dan twee”.

De plannen zijn inmiddels besproken met de medezeggenschapsorganen, het zorgkantoor en de cliëntenraad. Momenteel wordt bekeken wat precies de personele consequenties zullen zijn.

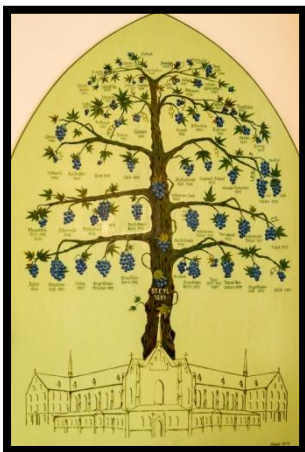
“Samen met de gemeente Uden, woningcorporatie Area en terreineigenaar Hercules gaat de ontwikkeling van de wijk De Gaarden rond het Udense Retraitehuis door”, verzekert Pluijter. Daar komen 132 nieuwe woningen, zowel zorgwoningen als vrijesectorwoningen. De stichting Laverhof ontstond op 1 januari 2013 uit een fusie van Bernezorg Heeswijk-Dinther en de zorggroep Dorus uit Schijndel.

Kees Backx
Brabants dagblad

Bezoek Steyl

Zo'n 50 medewerkers van het Retraitehuis gaan in op de uitnodiging voor de personeelsuitjes op 21 en 23 april. Op deze dagen bezoeken deze medewerkers eerst het kloosterdorp Steyl, gelegen aan de Maas in Limburg. 's Middags hebben zij een activiteit in Beesel.

De Missiezusters Dienaressen van de Heilige Geest hebben dit bezoek aan het klooster van het Heilig Hart als cadeau aangeboden aan de medewerkers van het Retraitehuis ter gelegenheid van het 25-jarig bestaan van het Retraitehuis. Dit klooster in Steyl is het moederhuis van deze missiezusters wereldwijd. Hier leven momenteel ongeveer 75 zusters, waarvan er velen op deze plaats hun levensavond beleven, na lange jaren van inzet in landen overzee of Europa.

Na de ontvangst met koffie/thee met natuurlijk Limburgse vlaai zorgen zuster Margret voor het welkomstwoord en zuster Mechtilde voor de rondleiding. Op een enthousiaste wijze vertelt zij over het wereldwijde missiewerk van de zusters. Op een wijnrank is symbolisch met trossen druiven te zien in welke landen de zusters actief zijn.

De foto's van de interessante tentoonstelling tonen ons mooie beelden van het verleden en het hedendaagse, veranderde boeiende werk van deze moedige vrouwen. In de kapel van het klooster bevindt zich de sarcofaag van de beide Zalige medestichteressen van de congregatie: Maria Helena Stollenwerk en Josefa Hendrina Stenmanns. Als afsluiting bidden we bij het licht en de warmte van brandende kaarsjes een “wees gegroet”.

We danken de zusters van Uden voor het cadeau en de zusters van Steyl danken wij hartelijk voor hun gastvrijheid in hun mooi historisch klooster. Wij zijn dankbaar, dat we voor deze zusters mogen werken.

Namens medewerkers Retraitehuis,
Tineke Verkuijden

Dankbaarheid

Wist u dat?

Dat Saartje Karin bezoek kreeg van 2 Sara's en dat zij werd verrast met slagroomgebak. "Wie van de drie, is de echte Sara?".

50^e verjaardag van Karin. Zij is werkzaam in de administratie van het Arnoldus klooster.

"Graag wil ik iedereen bedanken voor de enorme verassing en felicitaties op mijn 50^e verjaardag en zilveren huwelijksfeest".

Karin Verstaten

In Memoriam

Zuster Jacobi SSpS Adriana Johanna Maria Roestenberg

Geboren	: 29-10-1927	Tilburg Bisdom 's-Hertogenbosch
Ingetreden	: 18-10-1948	Mariabosch Baexem
Eerste Geloften	: 02-01-1952	Mariabosch Baexem
Eeuwige Geloften	: 02-01-1958	Mariabosch Baexem
Overleden	: 28-03-2015	Uden
Begraven	: 01-04-2015	Uden

“De Heer blijft in mensen ons nabij!”

Zuster Jacobi groeide op in een groot gezin, zes jongens en een meisje, Sjaantje. Over haar opvoeding zegt ze zelf vaak: *“Ik heb het vader en moeder niet gemakkelijk gemaakt met de opvoeding. Samen met mijn broers heb ik heel wat jongensstreken uitgehaald. Ik zocht graag grenzen op”*.

Maar toch...Op de Lagere School in stadsdeel Loven-Tilburg leerde ze onze zusters kennen. Veel heeft Sjaan van hen geleerd, de verhalen over hun leven boeiden haar. Bij zo'n gemeenschap zou zij ook wel willen horen. Toen ze dan ook bijna 21 jaar was trad ze in te Baexem om missiezuster te worden. Haar missionaire taak bleef echter bij de Nederlandse jeugd.

Na haar vormingstijd en de opleiding tot onderwijzeres begon zij in januari 1962 met lesgeven aan de MULO in Mariabosch. Verschillende vakken heeft zij onderwezen, maar fysica en vooral biologie waren haar favorieten. Aandacht voor en vorming van jongeren was haar roeping. Zij probeerde de kinderen wakker te schudden zodat ze oog zouden krijgen voor de rijkdom van de schepping en voor het wonder van het leven in al haar kleinheid en grootheid. We horen nu nog vaak zeggen dat mensen hun liefde voor de natuur geleerd hebben van zuster Jacobi.

Door haar eigen opvoeding en jeugdijaren begreep zij de taal van de jongeren. Vooral voor jongeren die het moeilijk hadden had ze een “Fingerspitzengefühl”. Deze jongeren konden na de schooltijd altijd bij haar terecht. Eerlijkheid, rechtvaardigheid, trouw en respect stonden bij haar hoog in het vaandel en dit wilde ze ook doorgeven aan de jeugd die aan haar liefde en zorg werd toevertrouwd.

Na haar actief leven als onderwijzeres heeft Zr. Jacobi binnen de zogenaamde “Hulpdienst” veel gedaan voor mensen die aan de rand van de samenleving terecht waren gekomen: vluchtelingen, vrouwenopvang, kinderen die hulp en aandacht nodig hadden...en niet te vergeten haar inzet voor het Dekenale Religieuze Beraad (DRB) van het dekenaat Heythuysen. Haar bijdrage als bestuurslid betekende een heropleving van het DRB.

In mei 2007 ging Zr. Jacobi naar KVH (Klooster Verzorgingshuis) in Uden. Haar laatste levensjaren waren voor haar niet gemakkelijk. Afhankelijk zijn van anderen, moeten aanvaarden wat anderen voor jou beslissen, je neerleggen bij beperkte vrijheden, dat alles was niet eenvoudig voor haar, iemand die altijd graag haar eigen grenzen had opgezocht.

Op haar kamer zagen we de tekst: *“De Heer blijft in mensen ons nabij”*. Voor Zr. Jacobi was de Heer werkelijk aanwezig waar zij mensen ontmoette. In haar

voorliefde voor de natuur heeft zij mogen ervaren hoe alles groeit, bloeit, afsterft en weer tot leven komt.

Moge zij nu in alle volheid in Gods eeuwige vreugde leven!.

Zr. Marie José Geurts

**Zuster Johannica
Josina Maria Barendse**

Geboren : 07-11-1928 Poeldijk bisdom Haarlem (nu Rotterdam)
Ingetreden : 18-10-1948 Mariabosch Baexem
Eerste Geloften : 02-07-1951 Mariabosch Baexem
Eeuwige Geloften : 02-01-1957 Mariabosch Baexem
Overleden : 28-04-2015 Uden
Begraven : 02-05-2015 Uden

*Moge heel mijn leven zijn
“Glorie, in dank aan de Vader, Zoon en Heilige Geest”*

Zuster Johannica groeide op in een tuindersgezin van elf kinderen. Zij was de derde in de rij. Terugkijkend op haar jonge leven heeft ze ervaren dat het grote gezin een goede leerschool is geweest voor haar verdere leven. Haar geloofsleven en het verlangen om mensen te helpen heeft ze thuis als vanzelfsprekend meegekregen.

Ze was bijna 20 jaar toen ze in Baexem intrad. Na het noviciaat volgde ze de opleiding tot Kleuterleidster, waarvoor ze in april 1953 slaagde. Ze heeft als kleuterleidster ervaring opgedaan in Horn, Belfeld, Honselersdijk en Baexem.

Haar grote levenswens ging in vervulling toen ze 5 juli 1960 met m.s. “Encare” vanuit Antwerpen vertrok naar Ghana. Daar heeft ze met veel vreugde en deskundigheid 36 jaar gewerkt. Veel kinderen kreeg ze onder haar hoede, ze hield van hen. Kinderen hadden haar hart gestolen.

Maar ook vond ze tijd om zieken te bezoeken in het ziekenhuis of thuis, had ze oog en oor voor gevangenen, gaf ze godsdienstlessen aan jongeren en naailessen aan moeders. Haar voorkeur ging uit naar de minstbedeelden.

In 1996 kwam Zr. Johannicia voorgoed terug naar Nederland, was enkele jaren in Tilburg, ruim een jaar in de Missionaire Leefgroep van de SVD in Nieuwegein en acht jaar in Treebeek. In 2008 vertrok ze naar het K.V.H. (Klooster Verzorgingshuis) in Uden.

Behalve liefde voor kinderen, aandacht voor minderbedeelden en het verlangen om mensen te helpen en daardoor *“God zichtbaar te maken door haar “zijn”*, kreeg zuster Johannicia van thuis uit ook de liefde voor de schepping mee. Bloemen en planten en jonge stekjes kregen veel zorg en aandacht. Haar tuindersachtergrond verloochende ze niet!.

De woorden: *“Jezus in mij en ik in Hem”* liepen als een gouden draad door haar leven. Dat gaf haar vreugde en een diepe vrede, die van haar gezicht af te lezen was in een bijna altijd aanwezige vriendelijke glimlach.

De laatste jaren waren niet altijd gemakkelijk, hulp en nabijheid van anderen werden steeds meer noodzakelijk. Maar ze accepteerde het leven zoals het op haar afkwam. Op haar gedachtenisprentje brengt ze zelf haar persoonlijke levensopdracht onder woorden: *“Volgens mij passen de woorden van het Evangelie over Maria van Magdala het best bij mijn leven. Zij brengt aan de apostelen de lichtende Boodschap dat Jezus is verrezen. Op mijn manier probeer ik ook een lichtende Boodschap aan mensen te geven. Dit doe ik door te luisteren; door de mensen die ik bezoek te bevestigen in hunzelf, dit betekent in hun goede kanten; door mensen die zijn vastgelopen, moed in te spreken, door een woord van meeleven, zelfs door een glimlach naar de mens die ik tegen komen. En...als er een gesprek plaats kan vinden over het geloof, waarin we elkaars geloofservaringen delen, hieraan groeien en bevestigd worden”*. Na zo'n rijk leven mochten we afscheid nemen van zuster Johannicia in het vertrouwen dat zij nu voor altijd in Gods eeuwig Licht mag leven.

Zr. Marie José Geurts

Mededelingen

Namens alle zusters van de Provincie Nederland wensen we jullie...

Proficiat voor jullie professiefest.

Jubilarissen juli 2015

Zr. Chrestina	2 juli	60 jaar
Zr. Therèse Pauline	6 juli	50 jaar

Onder Ons Provincie Nederland

Generale visitatie: November 2015.

De precieze data worden later bekend.

Visitatrice : Zr. Eleonora Cichon SSpS (Poolse zuster).

CONGREGATIONELE RICHTLIJNEN 2014-2020

Communio met God

De kern van onze missionaire gemeenschappen is onze onderlinge verbondenheid te beleven als een gave van de Drieëne God. Hij is de bron en kern van ons leven en onze missie. We proberen steeds meer bewust de Blijde Boodschap te beleven en te delen en daardoor aan anderen door te geven.

Communio met de Gemarginaliseerden en uitgesloten

Door onze communio met gemarginaliseerden en uitgestoten gaan we persoonlijk en als gemeenschap onze programma's en activiteiten evalueren en zo nodig aanpassen aan de noden van deze tijd in deze wereld.

Communio met de Schepping

Als trouwe rentmeesters willen we Gods schepping beheren, zodat alle mensen, ook die na ons komen, mogen leven van deze rijkdom. We mogen van zijn rijkdom genieten, maar het is onze opdracht de schepping te behoeden en te bewaren.

Communio met de Congregatie

Als missiezusters Dienaressen van de Heilige Geest voelen wij ons medeverantwoordelijk met de missie en visie van onze congregatie.

Coaching dagen voor jongere zusters op 12-13 september 2015
door Mv. Tineke Meyers.

Verzoek: Als u foto's stuurt naar de redactie, graag met verduidelijking.

Adres van Onder Ons:

Provinciaal Missiezusters Dienaressen v.d. Heilige Geest.

Volkelseweg 30, 5405 Uden.

newonderons@gmail.com